

Magánhangzó-harmónia

Ebben a videóban a magyar nyelv magánhangzóit ismerhetjük meg.

Magánhangzók

Az első csoport a mély magánhangzók csoportja.

A zöld pólók a mély magánhangzókat illusztrálják.

Az emberek pozíciója mutatja, hogy a nyelv hol helyezkedik el a szájbán: fent, középen, lent.

U - Ú

O - Ó

A - Á

A második csoport a magas magánhangzók csoportja.

A kék pólók a magas magánhangzókat illusztrálják.

A magas magánhangzók közül a világoskék pólók az ajakréses illabiális magánhangzókat képviselik, a sötétkék pólók az ajakkerekítéses, labiális magánhangzókat mutatják.

Az emberek pozíciója mutatja, hogy a nyelv hol helyezkedik el a szájbán: fent, középen és lent.

I - Í

É - E

Ü - Ú

Ö - Ó

A magyar nyelv törekszik a harmóniára. Egy szóban általában csak mély vagy csak magas hangok vannak.

Először egy példa a mély magánhangzós szóra

A

U

Ó

Autó

Autó

Most pedig egy példa a magas magánhangzós szóra.

Ü

E

Üveg

Üveg

Végül lehetnek vegyes hangrendű szavak is, mély és neutrális, magas magánhangzókkal.

A neutrális, magas magánhangzók az ajakréses, illabiális magas magánhangzók.

A neutrális, magas magánhangzót a világoskék póló mutatja, a mély magánhangzót a zöld póló illusztrálja.

I

O

Citrom

Citrom

Ritkán vannak vegyes hangrendű szavak nem neutrális, magas magánhangzókkal.

Ezekben a mély magánhangzó mellett magas, ajakkerekítéses, labiális magánhangzó van.

O - Ó

Sofőr

Sofőr

A todalékolás bemutatása

Ebben a videóban azt ismerhetjük meg, hogyan működik a magánhangzó-harmónia, ha a szavak todalékot kapnak.

A harmónia akkor fontos, ha egy todaléknak két vagy három formája van.

Ebben a videóban a todaléknak két variánsa van: -ban és -ben.

Ha a szó mély hangrendű, csak mély magánhangzó van benne, akkor mély hangrendű todalékot kap.

Autóban

Példamondat:

Anna az autóban ül.

Ha a szó magas hangrendű, csak magas magánhangzó van benne, és magas hangrendű todalékot kap.

Üvegben

Példamondat:

Az üvegben víz van.

Ha a szóban magas és mély magánhangzók is vannak, akkor a szó vegyes hangrendű.

Ilyenkor a szó általában mély hangrendű toldalékot kap.

Citromban

Példamondat:

A citromban sok vitamin van.

Most lássuk, hogy működik a magánhangzó-harmónia, ha egy toldaléknak három variánsa van:

-hoz, -hez, -höz.

Ha a szó magas hangrendű, csak magas magánhangzó van benne, akkor fontos megnézni, milyen magánhangzó van az utolsó szótagban.

Ha ajakréses, illabiális, akkor a toldalék is ilyen lesz, tehát magas, ajakréses, illabiális toldalékot kap a szó.

Péterhez

Példamondat:

Gábor Péterhez megy tanulni.

Ha a szó magas hangrendű, csak magas magánhangzó van benne, akkor fontos megnézni, milyen magánhangzó van az utolsó szótagban.

Ha ajakkerekítéses, labiális, akkor ajakkerekítéses, labiális toldalékot kap a szó.

Töhötömhöz

Példamondat:

Anna Töhötömhöz megy ebédelni.

Ha a szó vegyes hangrendű, magas és mély magánhangzók is vannak benne, akkor általában mély hangrendű toldalékot kap.

Ivánhoz

Példamondat:

Anna Ivánhoz megy vacsorázni.